

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК... Ч. 47. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, четвер, 27-го лютого 1947. No. 47. JERSEY CITY and NEW YORK, Thursday, February 27, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗІМЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОННОМ Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ДОЛЕС ПОМІЧНИКОМ МАРШАЛА НА КОНФЕРЕНЦІЮ В МОСКВІ

Джан Фостер Долес з Нью Йорку, дорадник Республіканської Партії в справах закордонної політики, поїде з секретарем стейту Джорджем С. Маршалом на конференцію Чотирьох Потуг до Москви. Він буде першим помічником секретаря. Усіх помічників поїде 35, між ними одна жінка, мис Маргарет Галден. Долес їде за повним порозумінням сенатора Артура Г. Ванденберга, котрий не може лишити столиці, як тимчасовий предсідник сенату. Назначення Долеса є признакою двопартійної згоди в закордонній політиці Америки.

ПЕРЕДБАЧУЄ КАТАСТРОФУ ДЛЯ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Можливість політичної катастрофи передбачує секретар флоти Джеймс Форестал, коли б так конгрес обтягивав витрати на оборону краю в бюджеті на наступний рік. Він навіть твердить, що доля самої цивілізації може бути вирішена впродовж найближчих 24 місяців. О це й причина, чому він дораджує конгресові добре застановитися наперед, заки він рішиться відмовити секретареві Маршалові, генералові Айзенгаверові та адміралові Німіцові засобів, яких вони потребують при обороні краю. Ці думки висловив Форестал на зібранні Економічного Клубу в Нью Йорку. При цій нагоді секретар виявив свій погляд на ошадність. „Це не значить, що ми не маємо видавати грошей зовсім, а це значить, щоб за видані гроші одержати як найбільш користі; це значить, що за безпеку держави треба заплатити те, що належить“.

ВІЗНИКИ НА ПОМІН УЧИТЕЛЯМ У СТРАЙКУ

У місті Бофало затримали візники вантажних авт доставу вугілля до шкільних будинків, а молочари постачання молока до шкільних кафеєтерій, щоб у такий спосіб внявити свою солідарність зі страйком учителів. Страйк проходить серед успіху для страйкуючих, бо на 2,698 учителів лише 500 зголошалося до праці в школах. На всіх 98 прилучених шкіл лише два середні і 18 елементарних шкіл є відкриті. Із 72,000 шкільних дітей лише 10,000 мають нагоду побирати науку.

СТЕЙТ ДЖОРДЖІЯ ПРОТИ ЗАМКНЕНОЇ РОБІТНІ.

Палата репрезентантів стейту Джорджія прийняла закон з заборобою засади „замкненої робітні“ для юній і з заборобою масового пікетування. Попереднього тижня стейтовий сенат прийняв теж такий законопроект.

ПРИВЕЗЕНО ДОМІВ РОЗБИТКІВ ЗПІД БІГУНА.

Одинадцять летунів американської армії, які впали на леді коло Гренландії в п'ятницю минулого тижня при розбитті надфортеці Бі-29, привезено літаком на майдан Вестовер Філд, у стейті Масачусетс. Вони перелетіли з Гренландії віддалі 2,310 миль впродовж 21 годин. Їх виратувала залога літака Сі-54 під проводом пілота, лютенанта Бабі Джова Кавнара. Молоденький пілот і шість інших членів рятувальної експедиції дістали у Вашингтоні від ген. Карла Спаца медалі за визначну прислугу. Члени рятувальної виправи твердять, що вони не були свідомі небезпеки, на яку вони були виставлені, доки не прилетіли з виратованими до летунського майдану в Ту-ле, на Гренландії. Між нагородженими є такі імена: Чарлз Ішчак, Фред Спотор, Вільям Сівард, Волтер Гростус, Джан Г. Шуферт, і очевидно Кавнар.

НАГІНКА НА ЮНІ ПІД ВПЛИВОМ ПРОПАГАНДИ, ТВЕРДИТЬ ВІТНІ.

Провідник Братства залізничних кондукторів, А. Ф. Вітні, ставив як свідок перед робітничою комісією у конгресі в справі нових робітничих законопроектів. Вчасі зізнань він твердив, що зорганізоване робітництво знаходиться під нагніткою пропаганди, якої він не зазнав впродовж 57 років своєї юнійної праці. Він твердив, що публіка зовсім не домагається нового законодавства для робітників, а вся нагінка на робітництво йде з Вол Стріту й через газетні шпальти. Вчасі відповідей Вітні вибухав гнівом і попадав у спір з конгресменами. Замітний його вислів такий: „Робітництво очорнюють і представляють як ватагу бандитів“. Він признав, що його юнія видала вчасі останніх виборів \$396,636 на підтримку деяких кандидатів.

ГАЗЕТАРСЬКА ЮНІЯ ВИДАЄ СВОЙ ЩОДЕННИК:

На місце щоденника Кемден Курієр-Пост припиненого внаслідок страйку юній Америкен Ньюзпейпер Гілд, почала сама Гілда видавати свій щоденник у Кемден. Н. Дж., під новою назвою „Кемден Фрі Прес“. Щоденник має виходити раннім і вечірнім виданням і буде продаватися по три центи. При щоденнику працюють 150 людей з припиненого видавництва Кемден Курієр-Пост. Ї друкують у друкарні щоденника у Вільмінгтон, Дел.

Відгомін акції Українського Конгресового Комітету в обороні скитальників перед „скрінінгами“

Нью Йорк, 25. лютого. — На телеграмі Українського Конгресового Комітету в обороні українських скитальників в таборах в Зальцбургу перед „скрінінгом“, в якому мали б брати участь теж советські комісарі, наспіли відповіді з департаменту війни та генеральної дирекції УНРРА. Департамент війни передає зміст телеграми, яку в цій справі одержано від генерала Кларка. В телеграмі сказано, що американські військові власті в своїй зоні Австрії ставляться прихильно до повороту скитальників до країн їх походження і тому деякі зі союзних народів вдержують в тій зоні свої репатріаційні місця, які працюють в таборах скитальників під директивами американської політики. Щодо „скрінінгу“ в таборах українських скитальників в Зальцбургу то доходження мали вказати, що українців там не змушувано ставати перед комісією, в якій були б советські представники. Ставлення перед такою комісією є добровільне.

В листі від генеральної дирекції УНРРА стверджується, що в згаданій зоні Австрії є табори скитальників під адміністрацією війська, або УНРРА, як теж під наглядом австрійських цивільних властей. Щоб могли забрати голос в справі „скрінінгу“ в таборах українських скитальників біля Зальцбургу, УНРРА звернулася насамперед за точнішими інформаціями в цій справі до свого бюро в Європі.

СЕКРЕТАР МАРШАЛ ПОТВЕРДЖУЄ ЗАСАДИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ СУПРОТИ НІМЕЧЧИНІ.

Водночас із вибором Джана Фостера Долеса на свого помічника на конференцію Чотирьох Потуг у Москві для складення там мирового договору для Німеччини, секретар стейту Джордж С. Маршал потвердив засади американської політики супроти Німеччини. Ці засади були загально устійнені на конференції в Потсдамі, а опісля ясніше спрещизовані секретарем Бірнсом. Покликаючися на них, Маршал заявив, що вчасі нарад у Москві він буде притримуватися таких напрямків: Перевірки границь Німеччини на сході, де головною граничною лінією між Польщею й Німеччиною є ріки Одер і Нейсе. На заході околиця Заар має припасти Франції, а Рурщина й Надренія Німеччині. У Німеччині має бути створений один центральний уряд, однак країна має бути сфедералізованою державою. Аліанти мають вважати Німеччину за одну господарську цілість, але життєва стопа німців не має бути вища ніж у сідіних країнах. Мировий договір має бути опертий радше на справедливості ніж на помсті.

МАРШАЛ АПЕЛЮЄ ДО ГІНДУСІВ.

Секретар стейту Маршал оприлюднив апель до провідників Індії, щоб вони рушили з мертвої точки, на якій опинилися переговори з Ангрією в справі незалежності їхньої країни. Він відозвався до провідників Гіндусів та магометан, щоб вони найшли спосіб погодити свої спірні інтереси і помогли у приверненні миру в світ.

Міністер Бевин обвинувачує президента Трумана за неуспіх британської політики щодо Палестини

Лондон, 25. лютого. — Британський міністер закордонних справ Бевин обвинувачував сьогодні в парламенті президента Трумана, що з його вини британські намагання замирити Палестину не мали успіху. Бевин твердив, що власне тоді, як переговори в цій справі були на добрій дорозі та заповідали успіх, президент Труман у своїй виборчій компанії до сенату домагався негайного допущення до Палестини 100,000 жидів, що й було причиною розбиття британських заходів. З американського урядового боку докищо немає коментарів на заяву Бевина.

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОТЕКТОРАТ НАД ЯПОНСЬКИМИ ОСТРОВАМИ.

Лейк Саксес, Н. Й., 25. лютого. — Секретар стейту генерал Маршал заявив сьогодні, що советський уряд в окремішій ноті до нього погоджується на американське домагання протекторату над усіми японськими островами на Паціфіку. Свою несподівану згоду советський уряд мотивує признанням, що американська армія понесла найбільші втрати та відіграла головну роль в здобутті цих островів та в перемозі на Паціфіку. Советська згода на американські домагання є тим більшою несподіванкою, що советський уряд початково цим домаганням протиставився. В дипломатичних і міжнародних колах вважається, що за цю советською несподіванкою криється інша, іменно аргумент для збільшених советських домагань в Європі на найближій конференції в Москві.

МАНДРІВКА ПОЛЬСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА ДО МОСКОВСЬКОЇ МЕКИ.

Москва, 25. лютого. — Тут приїхав сьогодні в перші офіційні відвідини новий польський прем'єр Юзеф Циранкевіч. Він відбуде цілий ряд нарад з представниками советського уряду і вважається, що одним з головних предметів нарад буде справа західних і північних кордонів Польщі та американське бажання перевести ревізію цих кордонів, які Москва вважає вже за остаточні. Циранкевіч вітат на вокзалі міністер Молотов та інші високі советські достойники. Офіційна советська пресова агенція ТАСС повідомляє, що головною ціллю приїзду Циранкевіча є шукати спільно зі Советським Союзом тривкої безпеки перед Німеччиною.

РЕЗИГНАЦІЯ ЖДАНОВА З ПОСТУ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ ССРС.

Лондон, 25. лютого. — Московське радіо повідомило, що генерал Андрей Жданов, герой битви за Ленінград, згодосив свою резигнацію з посту предсідника Союзої Ради в Верховній Раді ССРС. Причиною резигнації є, як повідомляє московське радіо, „перетіження правцею, звязаною з його головними обов'язками“. Резигнація мала бути прийнята, Жданов є особистим приятелем Сталіна, членом Політбюро та займає цілий ряд інших важливих постів в советській гієрехії. Свого часу його згадувалося, як можливого наступника Сталіна.

СПРАВА КОНТРОЛІ АТОМОВОЇ ЕНЕРГІЇ В РАДІ БЕЗПЕКИ.

Лейк Саксес, 25. лютого. — Американський представник в Раді Безпеки Варен Р. Остен вис сьогодні нову пропозицію в справі міжнародної контролі атомової енергії. Американський представник пропонує завернути цілу справу знова до Комісії Атомової Енергії, додаючи всі пункти, з якими поодинокі члени Ради Безпеки погодилися, як теж спірні справи. Советський представник, а з ним і польський, задержували даліше резервне становище. Громико мав би забрати в цій справі голос в найбільш п'ятницю.

ТЕЖ КАНАДА ПЕРЕДАВАТИМЕ РАДІОАВДИЦІЇ ДЛЯ СОВЕТІВ.

Монтреал, 25. лютого. — З авторитетних канадських кол повідомляють, що канадська міжнародна радіева служба надаватиме радіопередачі для Советського Союзу, як тільки зорганізує відповідний персонал та переможє технічні труднощі, що повинні статися вже в найкоротшому часі. Зі советського боку відзивалися деякі прихильні голоси у відповідь на американські радіопередачі.

ПРИЇДЖАЄ ПАРОПЛАВ ЗІ СКИТАЛЬНИКАМИ.

Нью Йорк, 25. лютого. — На неділю, 2-го березня, запланований приїзд до ньюйорського порту пароплава „Марін Марлін“, що везе 923 подорожних, між якими є велика кількість скитальників з різних таборів у Німеччині. Треба сподіватися, що між представниками інших національних груп, які зустрічатимуть нових імігрантів, тим разом не забракне вже й представника американських українців.

БЕЗУСПІШНИЙ КІНЕЦЬ КОНФЕРЕНЦІЇ В ЛОНДОНІ

Лондон, 25. лютого. Після шістьох тижнів безуспішних нарад заступники міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг закінчили сьогодні свою конференцію в справі підготовки мирових договорів з Австрією і Німеччиною. Конференцію закінчено великим звідомленням для міністрів закордонних справ, що почнуть свої наради в тій самій справі в Москві 10-го березня. В звідомленні стверджено, що конференція в Лондоні не могла досягнути однозгідності і вирішити ані одної важливішої справи щодо Німеччини, так що міністрам на конференції в Москві доведеться зачинати від початку. В коментарях стверджується, що конференція в Лондоні досягнула мало, але конференція в Москві готова досягнути ще менше. З поведінки советського представника виходить ясно, що Советам не залежить на швидкому вирішенні австро-німецької проблеми.

ІТАЛІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ РЕВІЗІЇ МИРОВОГО ДОГОВОРУ.

Рим, 25. лютого. Третій з черги уряд прем'єра Альсиде де Гаспері дістав сьогодні в Конституційній Асамблеї свою першу заяву довіря більшістю 292 голосів проти 107. Прем'єр де Гаспері дістав голоси з усіх трьох партій, що творять коаліційний уряд. Перед ухваленням заяви урядові, Конституційна Асамблея одногласно ухвалила робити все можливе, щоб домогтися ревізії підписаного недавно в Парижі мирового договору.

БЕЛЬГІЙСЬКІ КОМУНІСТИ.

Брюссель, 25. лютого. Згідно зі заявою генерального секретара комуністичної партії в Бельгії, Едгара Лальманде, бельгійські комуністи „не такі“, як всі інші. Під цю пору вони ведуть дуже здержану політику, піддержують навіть конституційну монархію та головні домагання уряду, противляться повороті Леопольда III. і не слухають, згладно не дістають наказів з Москви. Бельгійська комуністична партія зросла з 10,000 членів перед війною на 100,000 сьогодні та має 23 послів (на 202 усіх) і 17 сенаторів на всіх 165.

ЧЕХИ НЕ ДАЮТЬ ВІДШКОДОВАННЯ ЖИДАМ.

Прага, 25. лютого. Чеський уряд робить великі труднощі жидам в одержанні відшкодовання, або в звороті їх власного майна, заграбленого нацистами. Згідно зі заявою жидів, які з цєю проблемою мають до діла, чеський уряд ставляє безліч всляких перешкод тим жидам, які зголошуються по своє власне, сконфісковане їм німцями майно, або які зголошують свої оправданні претенсії до спадщини по тих жидях, яких убито, або які згинули.

СУДЯТЬ КОЛАБОРАЦІОНІСТІВ.

Париж, 25. лютого. Тут має відбутися великий процес проти цілого ряду визначних французьких політиків за часів уряду маршала Петена у Віші. Головним підсудним є перший міністер закордонних справ Петена. Усім закидують співпрацю з німцями та політичні злочини проти власної країни.

НІМЕЦЬКІ ВИСОКІ СТАРШИНИ В БРИТАНСЬКОМУ ПОЛОНІ.

Лондон, 25. лютого. В британському полоні перебувають ще три німецькі маршали, 164 генералів та 17 адміралів, повідомив британський секретар війни сьогодні.

НАЦИСТСЬКІ КЕРІВНИКИ ДОЖИДАЮТЬ СУДУ.

Нюрнберг, 25. лютого. Перед Військовим Трибуналом в Нюрнбергу має відбутися в цьому році ще цілий ряд судових процесів проти гітлерівських німецьких керівників. Суду дожидають ще д-р Роберт Кемпнер, попередній Фріка у внутрішній Военній Раді, міністер справедливості Вальтер Дарре і його наслідник Герберт Баке і цілий ряд високих урядників поодиноких гітлерівських міністерств, дипломатичних представників і т. д.

ТУРЕЧЧИНА КУПУЄ АМЕРИКАНСЬКІ МАШИНИ.

Істамбул, 25. лютого. Турецький уряд купив за 2,000,000 турецьких фунтів сільсько-господарські машини в Америці та Англії. Машини мали б бути доставлені вже до червня цього року.

СПРАВА НЕЗАЛЕЖНОСТІ ІНДІЇ.

Лондон, 25. лютого. Рішення британського уряду дати Індії повну незалежність було сьогодні предметом запеклих атак в Палаті Лордів. Уряд виправдує свої рішення, заявляючи, що „для цієї політики не має іншого задовольняючого виходу“.

ІНДІЙЦІ ПРО БРИТАНСЬКИЙ ПЛАН НЕЗАЛЕЖНОСТІ.

Нью Дельфі, 25. лютого. Орган індійської Музулманської Ліги заявляє, що британський план дати Індії незалежність „є мертвий і його ніхто не оживить“. Проте, Ліга обіцяє співпрацювати в тому напрямку з індійською Конгресовою партією.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КАМПАНІЯ ЗА ДОПУЩЕННЯ НОВИХ ЕМІГРАНТІВ

Як би на удар якогось чарівного дзвона заговорили американські часописи і то, як виглядає, в той самий час і по цілій Америці, в справі негайного допущення до Злучених Держав більшого числа диспласованих осіб з Європи. З цього виходить, що ця справа уже буде незабаром вирішуватись у конгресі. Приспіває це теж і сам президент Труман. Саме тепер він звернувся до конгресу в справі приспіння вирішення американської участі в Міжнародній Скитальчій Організації (IPO), що то має перебрати на себе дальшу опіку над скитальцями в Європі, як перестане функціонувати УНРРА. IPO не могла б існувати, коли б Злучені Держави не перенесли на себе обов'язку покривати майже половину її витратів; вона навіть не зачне діяльності, поки не дістане з Америки \$71,000,000. Президент, визнаючи конгрес дати свою згоду на цей видаток, пригадав, що є один мільйон диспласованих осіб в Європі та що існує „практична й моральна” відповідальність переможців за дальшу долю тих людей — „жертв Осі”.

Замітне ще й це, що президент Труман вислав писмо до Об'єднаного Жидівського Заклику, що веде тепер кампанію у справі щорічної збірки в сумі \$170,000,000, призначених на покриття коштів перевозу диспласованих жидів з Європи до Палестини. Теж і тим хотів президент зазначити, що йому справи ратування скитальців в Європі є на серці.

Деякі ньюйорські газети пишуть, що проволока в конгресі з вирішенням справи допущення більшого числа скитальців з Європи до Злучених Держав є спричинювана теж і акцією різних „антисемітських елементів”, що не хотіли б допустити більше жидів до Америки. Чи така акція дійсно ведеться, а як би і велася, то чи може мати справжній вплив на загдану проволоку в конгресі, не знаємо. Можна тільки ще й з цього заключати, що справу допусту більшого числа нових емігрантів до Америки розбирають тепер з різних боків і усіми засобами натискають на конгрес, щоб він її якнайскорше взяв під обрання й позитивно вирішив. Зокрема натискає на це недавно зорганізований скитальчий комітет, президентом якого є Ірл Дж. Гарисон, син імігрантів і бувший комішнер іміграції. Цей комітет (Ситизенс Коміті ан Дісплейд Персонс) повів тепер дуже широку кампанію у цій справі, висуваючи дуже переконливі аргументи, вказуючі на наглядні користи для самих Злучених Держав з допущення більшого числа нових емігрантів.

У цій кампанії мусимо і ми бути, ми, американські українці, що хочемо дістати до Злучених Держав теж і більше число українських скитальців. Хоч ми про це вже нераз писали і до цієї акції накликали, проте ще раз пригадуємо нашим громадянам, церквам і організаціям, що їм треба писати в цій справі до сенаторів і конгресменів і домагатись допущення більшого числа нових емігрантів і квоти для українців.

Зрозуміння американської відповідальності

„Ви повинні добре зрозуміти особливе становище, в якому опинилися під теперішню пору Злучені Держави під оглядом географічним, фінансовим, військовим і науковим, а теж і політичним, які з цього становища виходять. Треба більшого зрозуміння відповідальності за лад у світі і за безпеку; більше зрозуміння вельми важкого значіння наших дій, чини занедбання діяти щодо світового ладу і безпечності” — це головний зміст промови недавнього начальника генерального штабу американської армії, а тепер американського міністра закордонних відносин, тобто секретаря стейту Джорджа С. Маршала. Цю промову виголосив він у суботу 22. лютого перед студентами і професорами університету в Принстоні, Н. Дж.

Крім самої пригадки про потребу розуміння політичного становища генерал Маршал зробив важкий докір американській публіці за те, що вона замало цікавиться великими політичними справами, з якими злучена тепер доля Злучених Держав. Що більше: не лише для самої Америки, але й для цілого світу.

Маршал признає, що після війни приходить час відпочинку і відпруження нервів. Однак він звертає увагу, що теперішній післявоєнний час є далеко критичніший, ніж була сама війна. Правда, що тепер нема воєнних проблемів, зате назріли нові проблеми, важливі для безпечності нації, ніж була сама боротьба вчасі війни. Після війни назріли такі проблеми, які загрожують безпеці нашої країни і цілого світу на далеку мету, тобто на далекі літа наперед.

Які це небезпеки, маршал не

яке він скаже. Тому він не згадує про відносини Америки до поодиноких країн у світі ані не згадує про безпеку, які грозять світові. Зате він зручно вказує нації, де шукати за зрозумінням таких справ і небезпек. Він відсилає людей до історії, виходячи з становища, що „історія є вчителька життя”, як каже латинська пословиця. Маршал відсилає студентів до перегляду подій після першої світової війни, коли то теж були люди, які нагадували на це давніші історичні події. Ім тоді не вдалося розбудити серед загалу зрозуміння давніх подій для вказівок, як можуть уложитись відносини в майбутності. І саме тому прийшло друге нещастя. Тепер знову прийшов час, коли треба у своїй пам'яті оживити згадки на історичні катастрофи ще в давнину, твердить секретар.

Маршал коротко нагадує події з грецької історії, а це улагодок Атен в часах Пелопонезької війни. Ці події були ще в п'ятому столітті перед народженням Христа. Дві грецькі держави, Спарта й Аteni, поборилися за першество. Аteni розвинули мистецтво, торгівлю й добробут; Спарта розвинула армію, стала мілітарною державою. Добробут Атен показався погубним для них, а воєнність Спарти дала підставу до перемоги над сильнішими й багатшими Атенами. Не було б це трагедія у перемозі Спарти в Пелопонезькій Війні над Атенами (447 пер. Хр.), якби не те, що внаслідок поразки Атен прийшов занепад громадянської свободи в цілій Греції і настав період тиранів.

Згадка про цей період із старинної історії вистарчає для порівняння з теперішніми ча-

сами. Гіппа Америка „всіх” свободою, торгівлею, гримом, мистецтвом, наукою. Однак, коли на другому кінці світа розвивається держава не наукою, не мистецтвом, не свободою, а брутальною силою, то який з цього висновок? Де є доля Атен, а де доля Спарти? Які з цього наслідки? Вистарчить лише натякнути на такі питання розумному громадянину.

Маршал згадує про недостатнє зрозуміння й громадянської акції, щоб недопустити до небезпек в майбутності. Трагічна легкомудрість навіть високоосвічених одиниць виявляється з теперішніх вісток про недавні комуністичні затії. „Невинними дітьми” називають часописи таких провідних людей в науці, мистецтві, релігійному житті, що давали захист ярким комуністичним заговорникам, якщо хто заперечував до їх серця в імені якогось „антифашистського” чи іншого подібного большевицького — зрадницького фронту.

Микола Чубатий.

Початки українського націоналізму

I.
В останній книжці репрезентативного органу американських істориків, „Американський Історикал Ревю”, Галдван Кот, професор університету в Осло, бувший міністер закордонних справ Норвегії та бувший президент міжнародної федерації істориків, помістив інтересну статтю на тему народження націоналізму в Європі. Цей визначний вчений опрокидає досі загально прийняті погляди, що націоналізм європейських народів це діти доби романтизму, отже що націоналізм європейських націй повстав доперва в часах французької революції, а радше безпосередньо в часах по французькій революції. Авторитетний вчений історик твердить, що націоналізм європейських народів народжувався куди вчасніше, бо вже в 9-тім столітті, як наслідок розпаду давньої римської імперії, поділеної на два царства — східне та західне.

Універсальність та націоналізм.

Старинний світ скрісталізувався остаточно в одну римську імперію, що включала в своїх межах всі племена тогочасного цивілізованого світа, отже краї, що лежать довкола басейну Середземного моря — Італію, Іспанію, Францію, Англію, а на сході краї балканського півострова, Малої Азії та північної Африки. Римська держава мала два культурні обличчя — грецьку культуру на сході та римську культуру на заході. Однак в часі християнізації римської імперії, себто в третім та в четвертій столітті по Христі, цілий цей світ римсько-грецької культури змішався. Грецька мова була по-

свідомо, і східний греко-византийський поширили свої впливи в середній Європі. Західно-римський світ втягнув у свою збірноту народи германські та західну частину словянських народів, отже Німеччину, Чехію, Словаччину, Словенію, Хорватію та Польщу. Східний греко-византийський світ втягнув у обсяг впливу Болгарію, Сербію, Україну, Румунію з переходом навіть Угорщину.

На заході відроджується римське царство в державі Карла Великого, на сході дальше прокидає східно-византийська імперія. Одна та друга збірнота народів підносить претендію бути всесвітньою збірнотой племен, немов універсальною нацією, хоч византийський націоналізм вже тоді палав ясною полум'ям. Церковний розкол був викликаний византийським патріархом, що мимоз свого византийського націоналізму все себе іменував „єкуменічним” себто всесвітнім. Византию не називали визан-

ширена аж в південній Франції так, як латинська мова на сході у Візантії. Цілому цьому світові християнство надало одно обличчя релігійне і в той спосіб повстала немов одна родина християнських народів, в розумінню спільної політичної держави, спільноти греко-римської культури та спільної християнської релігії з Римом як духовним провідником цієї християнської універсальної збірноти.

Перша щілина в цій універсальності або всесвітності цивілізованого світа повстала тоді, коли римська імперія при кінці четвертого століття поділилася на східну та західну частину, а у східній частині давньої імперії в Візантії зачався витворювати свій власний культурний світ, перший в Європі націоналізм византийсько-грецький. Византийсько-грецький націоналізм довів до релігійного розбиття християнського світа на церкву східну з византийським патріархом у провіді та західну з папою. Византийський патріарх, виступив до ривалізації з дотеперішнім осередком християнського світа Римом за першинство в цілому християнському світі.

Византия виступаючи до боротьби за першество в греко-римському християнському світі в засаді не хотіла ще валити єдності та універсальності одної немов національної збірноти; тільки хотіла першества у цьому світі. Практично то одначе означало византийсько-грецьку сепарацію від одної всесвітньої родини племен та утворення окремої византийської грецької — християнської нації. Від п'ятого аж до дев'ятого століття і західно-римський

світ і східний греко-византийський поширили свої впливи в середній Європі. Західно-римський світ втягнув у свою збірноту народи германські та західну частину словянських народів, отже Німеччину, Чехію, Словаччину, Словенію, Хорватію та Польщу. Східний греко-византийський світ втягнув у обсяг впливу Болгарію, Сербію, Україну, Румунію з переходом навіть Угорщину.

На заході відроджується римське царство в державі Карла Великого, на сході дальше прокидає східно-византийська імперія. Одна та друга збірнота народів підносить претендію бути всесвітньою збірнотой племен, немов універсальною нацією, хоч византийський націоналізм вже тоді палав ясною полум'ям. Церковний розкол був викликаний византийським патріархом, що мимоз свого византийського націоналізму все себе іменував „єкуменічним” себто всесвітнім. Византию не називали визан-

тійці інакше як тільки „Новим Римом”, щоб відкреслювати давню всесвітність християнської збірноти племен з Новим Римом у провіді.

Перші націоналізми в західній Європі.

Держави Карла Великого (768-840) перемінена в році 800 на римське царство обіймала в останнє більшу частину західної Європи — Францію, Німеччину, Італію та частину Іспанії, бо решта Іспанії попала вже була в руки арабів. Під впливом держави Карла Великого стояли теж пограничні з Німеччиною та Італією західно-словянські народи. Тим чином це була остання західна збірнота народів під політичним провідом римського царства, а духовним папства, хоч її столиця вже не була в Римі, але в Ахені над Реном на пограниччї нинішньої Франції, Бельгії та Німеччини. Держави Карла Великого розпалася та на її руїнах повстали держави Франції, Німеччини та низка дрібних держав, себто ряд нових націй. Давній універсальний світ, як одна цілість завалився, а на його руїнах повстають окремі нації французька, німецька, італійська, та другі.

В тих націях народжуються нові погляди на своє відношення до себе та до сусідів. У Франції народжується націоналізм найвчасніше. Про Францію як вже про власну батьківщину повстають скоро народні пісні та легенди про героїв, що боронили та гинули за французьку батьківщину. Франція величається країною найкращою, найшляхетнішою у світі, куди кращою від других сусідніх народів. Сусідів ставиться в народних творах та в творах писаних індивідуальними авторами нище від французів.

Французький націоналізм як кожен націоналізм зростає та більшає на підложі боротьби за свою політичну незалежність. Такою спосібністю до зросту французького націоналізму стала боротьба проти англійсько-норманських наїзників. Ворогів клеймиться як злих, облудних, злочинців; своїх підноситься під небеса як шляхетних героїв власного народу.

Другою країною де зродився націоналізм в Європі доволі вчасно була Польща. Польща стояла у постійній боротьбі проти німецького напору з заходу. Німецькі культурні та економічні впливи стали так масово заливати Польщу, що в 12-тім столітті всі більші міста мали німецький характер, польська церква мала між єпископами мало не самих німців. Проти такого стану на початку 13-го століття будиться в Польщі реакція в постаті польського націоналізму, що виступає ворожо не тільки проти німців, але також супроти других сусідів, зокрема

Юлія М. Шустакевич.

ДІТІ

18)

Що значить — не буду — лис, що це такого буде на спитав Сем рішучо. Нехай Геміл робить в рукавицях як він хоче. На другий раз ти візьми собі теж рукавиці як хочеш. А тепер до роботи!

Оба хлопці пішли штуркуючись та всетаки охоче робили.

На лоті було п'ять диких куців і до них взялись Тоні, Сем і Ел.

Закіпіла праця! П-ні Ч. стояла з боку і раділа як хлопці працювали завзято.

За хвилину виїхала одна сусідка і стала на своїм ганку дивитись на цю роботу. В другому домі показались у вікні дві а далі три голови і див-

Тоні розглядався думав, та не знав до чого могло придатись це каміння.

Аж відозвався Ел: З цього каміння можна зробити гарний „рак-гарден” (каскади) а на ньому насадити цвітів.

Усі цікаво дивились на Ела і всім подобалась ця думка.

Добре — промовив Тоні, скидайте це каміння ось там в куті, щоб не було в дорозі для плуга!

Робота продовжалась і за хвилину лежали викопані два куці наче два трупи а хлопці витирали діт з лиця і посвистували дивуючись, яку то вони штурку втяли. Прохожі йшли, ставати, та додаючи хлопцям охоти доклади: А так його, за чуба! І знову клали новий куц, ставали хвилину для педришки і далі до роботи! В кінці не втерпіла одна сусідка, підійшла до п-ні Ч. і не дуже то привітно спитала: А що це буде, чи не забавова площа? От буде крику, от бу-

де клопоту — журилась сусідка.

Сумерк западав коли усі п'ять куців лежали на „еллі” а побіч них, купа буряну, якого настягла Гемілі-Генрі. На переді від вулиці біліла спора купа каміння. Робота була скінчена, хлопці були помучені та проте охочі. П-ні Ч. почаствувала усіх холодним молоком і тосточками а Тоні казав усім розходиться чимскорше додому.

Трох старших ще хвилину задержали з нею. Завтра по полудні будуть орати а після завтра підемо купити насіння і почнемо нову роботу. Хлопці, уважайте на школу — перестерігала вона. Пильнуйте школу, „Вікторію Кюб”! З тим виправилась хлопці до дому.

ГОРОД.

90 стій ширини і 120 довжини мали в розмірі обі лоти. Хлопці напружувались біля того городу а про п-ні Ч. вже й не згадувати. Вона робила все

можливе, щоб цей город вдав і не раз ледви тягала ногами та всетаки не думала про свої труднощі, але тільки щоб дітей придержати і розвивати в них замилювання до роботи.

Чотири тижні проминуло від часу, як город засаджений і упорядкований. Бараболі вже сходять а були посаджені останні.

Шоденно хлопці по школі прибігали і нетерпеливо ожидали, щоб показались перші ознаки посадженого чи посіяного насіння. Були дні, в яких закрадалась зневіра в їх молоденькі думки, вони втрачали надію на всю роботу. П-ні Ч. теж часом скептично дивилась на свій експеримент і сама себе питала: Чи буде який хосен? Може земля не добра, може насіння нехале, та всеодно мусіла вговорювати хлопців розраджувати і держати їх біля того городу.

А варт було подивитись на

цей город. Тоні і Сем уложили гарний план і Ел теж в цій помагав.

Від вулиці попри хідник насадили різноколірної хризантеми, яка вже прийнялась та почала вязатись у цвіт. По середині був прохід вимощений цеглою і зараз були поскладані усі каміння каскадами, пересипані чорноземом, якого хлопці навозили з ліса. Це був так званий „рак-гарден” (кіоск) чотири столи високий, стійковатої форми. На ньому хлопці понасаджували фіялок, барвінку, розділники і різнобарвних протуляків. Ці останні вже цвітуть і дуже прикрашують кіоск. Довкола кіоску стежка висипана піском. По боках-посходила густа травиця, яку хлопці носіали, а дальше довгі ряди кучерявих астрів, зніжі, ніжної петунії і струнких гладіолів.

Тепер починався город ярини. Довгі-зелені ряди моркви, стручкова-жасюла зелена і

жовта, потім буряки а там стебурчилась цибуля.

П-ні Ч. не забула своїх звичаєм і за петрушку, яка припізнявшись доганяла моркву.

Вязалась уже головчаста салата і Сем її переривав бо за густо була. За головчастою була кучерява. Дальше гарно росла насаджувана капуста і карафіол, які Генрі і Гемілі обережно доводила пообсипати деревним попелом, щоб не мала до них доступу всяка хробація.

(Дальше буде).

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

PROTECT YOUR FUTURE

★★★ with ★★★

U. S. SAVINGS BONDS

М. Самбірський.

НА ВОДАХ АТЛАНТИКУ

Вражіння і рефлексії з дороги

Скитальникам присвячую.

7)

15. Пригоди лемка.

Серед такої негоди, як подорожні сиділи дома у своїх „хатах“ — почалася наша довга, цікава розмова. Щира, як брат до брата. Він, той наш лемко, є з під Горлиць. Оповідь загальною відомою усім події про акцію і бої УПА в Карпатах. Як би не УПА, то вже давно були б усіх лемків вивезли на Схід. А так наші не дають. Ще нині... Бої не вгавають. Свіжо, два тижні тому, як ішов до Горлиць на станцію, бачив по-дорозі вогні. А по горах ішли бої... Це УПА з польсько-большевицькою міліцією зводила кроваві порохунки. Тут на порядку денним така „война“, каже.

По дорозі, як ішов до Горлиць, бачив свіжо висаджені мости. Що, поляки поставили новий, вже його нема.

Розбалакався наш лемко. — „Як я ішов до Горлиць, тому два тижні буде, то вшиті писемка і папери, що я є гамерикан і тамтуди їду — енші люди і еншими дорогами до колеї несли... Бо як би не так ті міліціонери Осубчі, які ся часто за польських бандитів перекидають, — іміли були, — то тото вшиті були бої забрали і подерли... Тому, що я гамерикан з роду. Они люблять, вже його нема. — то тото вшиті були бої забрали і подерли... Тому, що я гамерикан з роду. Они люблять, вже його нема. — то тото вшиті були бої забрали і подерли... Тому, що я гамерикан з роду. Они люблять, вже його нема.“

З отсих усіх високополітичних причин їхав він до тої Гамерики, до залізничного двірця у Горлицях — зі сокирою в руках, в старім, подертім вшитім „убранні“... Навіть речі повезли, чи понесли, інші люди тай іншими дорогами, стежками. А він, наш „гамерикан“ — ішов про людське око як хлоп до діс, рубати дрова. — Ще мав дещо мороки „гдесь“ під Краковом, бо не знав гладко говорити по „пільськи“. Думали, що то який український партизан їде на Варшаву... Але, як польські міліціонери, чи там інша власть — побачили і почули, що він їде до пана американського амбасадора у Варшаві, то відчепилися його.

Дуже просив мене, щоб „тото вшиті“ нікому не говорили, ані не писали.

Не журися, Петре! Тут, в Америці, всі ті правдиві „гаме-

проти українців. Представником польського націоналізму є краківський єпископ того часу та автор першої польської літописи Вінценти Кадлубек. В своїм творі Вінценти Кадлубек на кожному місці підкреслює шляхотність, чесність та побожність польської нації, натомість менше прихильно висловлюється він про своїх сусідів його націоналізм переходить деколи в хоробливий націоналізм-шовінізм. В. Кадлубек зокрема ворожо ставиться до східного сусіда Польщі до України, а причиною того була різниця культур — польської латино-християнської та української грецько-християнської. Українці в очах Вінцента Кадлубека є народом мало не поганським, невірним та підступним. Замітне, що такі погляди В. Кадлубека на українців пізніше дарма, що в часі В. Кадлубека та ще довший час потім поміж Польщею та Україною не було боротьби, а на українсько-польським пограниччі панував аж до наїзду Казимира В. на Західну Україну (1340) зглядний спокій.

Про цей польський шовінізм супроти українців згадує теж італійський подорожник Пларианці, що то там високо, ген під хмарами мають свої „хиткі“ — прекрасно „тото вшиті“ видять і знають... Ті пани від політики, брата. Ще більше того знають, як ми оба на купу! І тільки на вус тото „вшиті“, і ще „дещо“, собі мотають... Аякже, Петре!

16. Наші мученики.

Якось за обідом зайшов я в довшу розмову із польським священником що також їде разом із нами. Ще малим хлопцем покинув Америку і виїхав до краю. Тепер радий, що спасся з рідного пекла. За ним було зле, дуже зле — каже, але тепер є ще гірше. Найбільша атака піде, річ ясна на катол. Церкву, яка там має величезний вплив, на селі і в місті. Комуністів з переконання є може 5%. Решта — слабих характерів, — далі люди змушені обставинами, чи силою, словом — хліба ради. Білі із Церквою — буде ризикальний; не тільки для його краю, але і для цілого європейського Сходу, каже. Церква того бою не боїться. Хіба що вживуть терору і то гострого!

До нас, українців ставився він, на диво — прихильно. Хоч жив до 1939 р. в Галичині. Якось рідка птиця, міркую собі. А може тільки в очі?

Перебував він в Рясневі, саме в тому часі, як сидів там, арештований перемиський укр. єпископ, Йосафат Коциловський. Не знаходив слів похвали для нашого єпископа-мученика. За його поставу і відвагу. На довгих зізнаннях і допитах, — часто вночі — держався єпископ дуже добре; а уряд Безпеки (польське НК-ВД) був доволу безрадий. Його агенти кілька місяців шукали на всі боки свідків, документів, фактів, щоб доказати єпископові якусь вину, чи зраду. Знайшли врешті кількох свідків, мабуть українців, — підкуплених, чи стероризованих, і ті зізнавали про „коллаборацію“ єпископа. Гостро було заборонено польським священникам бачитися, відвідувати хорого владуку. Увесь вільний час він молився. Відтак забрали хорого владуку на Схід.

17. Дві мірки.

Ходжу, шукаю, випитую далше. Найбільше пече мене: як там на Сході, там на їхніх нових „кресах“. Як живеться тим решткам, нашим, недо-

но де Карпінці папський посол до татар та на двір короля Данила в році 1245. В переїзді через Краків він почув з уст краківського єпископа, що він не повинен зноситися з українцями, бо це народ невірний та підступний, що не заслугоує на довіру. Плано де Карпінці запитує ці в своїх споминах з подорожі, додає, що таке обвинувачення з польського боку було зовсім несправедливим, бо в часі свого побуту в Україні він переконався, що українці є народом чесним, ширим та дуже гостинним і для чужинців прихильним.

Річ природна, що супроти такого відношення Польщі до України українці відплачувалися таким самим, тижбіше, що український націоналізм зродився ще скорше ніж польський через стичність з Візантією, країною з одного боку найвищої тоді культури, з другого боку з країною розпаленого греко-візантійського націоналізму. Як відповість на грецький націоналізм мусіла зродитися українська реакція і постати українського націоналізму вже доволі вчасно, бо вже за князя Ярослава Мудрого.

(Докінчення буде).

ченням іще. Удаю, що я з їхньої „парафії“, бо інакше не скажуть мені правди. Отже в основному: українцям є там зле, і то дуже зле. Однак ще гірше є їм за Сяном і Бугом, тобто у своїй „рідній“ і тричі „щасливій“ державі. На східних „кресах“ укр. партизани палять села, мордують людей і т. д.

Як бачимо, у тих людей, є дві мірки. Як їхні банди роблять криваві насильства над нашими (а цих мордів на воловій шкурі не счисав би), тоді все в порядку. А на наш відрух самооборони, розпуки, роблять вони ерихонський крик: ріжуть, палять нас бандерівці! Ім до помочі військо, поліція, слідують нові репресії. Усім тим страшно диригує рука могутнього сусіда зі Сходу. Насилає часто своїх замаскованих людей і все їде на конто українців.

Це не мої думки, а одного ніби поляка зпід Ярослава. Знав звідкись хто я, тому не лукавлю. Дивуюся: яка справедлива і чесна людина знайшлася, білий крук між гайворонням.

18. Ще один земляк.

Якеж велике було моє здивування, як виявилось, що цей „білий крук“ між поляками на кораблі, це чистокровний українець... Признався до цього „гріха“ — вже недалеко амер. берегів. Тоді став відважний. Може й більше таких Нікодимів тут їде? А один одного боїться. Я певний, що їх тут більше...

— „Та чому ж ви батьку — зразу не призналися, коли бачили і знали, що я свій чоловік?“ — питаю дядька. Сердитий я на нього. — „Мовчав я прошу пана три роки, та й виходив на тім не зле. Інакше замість до Америки, де чоловік родився і працював — був би на якусь Колумію, чи Казахстан заїхав“, — оправдується старий „гамерикан“.

Дома лишив жінку-польку і сина; може з весною забере їх амер. уряд. — І став розказувати, яка там нужда над Сяном, найбільше по містах. Усе вітає до міст, бо там безпечніше. Щастиві ті, що мають в Америці свояків. Поляки з амер. польських організацій обджають міста, ратують дітей від голодової смерті. Пакунки з Америки доходять нормально. Партизани приходять з Волині (УПА). Їх там багато. Палять тільки ті домівки, де раніше жили українці, або де є тепер державні установи ворога. І тільки це. Ніяких насильств над місцеву людність, також нещастивою. Між польським і нашим партизанським рухом є перемиря, навіть співпраця подекуди.

Що свідомо замовчували в своїх довгих розмовах і дискусіях зі мною на кораблі, мої співтовариші дороги. Тенденційно і ехидно.

Вони це все добре знають, які ми їм там над Сяном і в горах Лемківщини „вороги“, — та тільки можуть, на нас брешуть, — розповідає далі мій свіжо відкритий, аж під Нью Йорком, українець. Це все

Радіти буду, як ці білі листки газетні дійдуть колись до наших скитальчих таборів, що їх стільки бачив і знаю. Мої друзі знають, — хто це про них пише. Про їхні гаразди — любим і жертвеним землякам за морем говорити му.

Сповідую дане їм слово — там у Міттенвальді, Франкфурті, і скрізь, де бував. Пишучи ці рядки, тільки про них я думав, тільки їх я бачив. Моїх скитальників, голодних і об-

даний іще. Удаю, що я з їхньої „парафії“, бо інакше не скажуть мені правди. Отже в основному: українцям є там зле, і то дуже зле. Однак ще гірше є їм за Сяном і Бугом, тобто у своїй „рідній“ і тричі „щасливій“ державі. На східних „кресах“ укр. партизани палять села, мордують людей і т. д.

MODEL BLANKET-COAT FOR EUROPE

DESIGNER CLAIRE MCCARDELL models the simple warm coat she created from the blankets in the new CARE blanket package now available for Europe. This new package supplements CARE's famous non-profit, government-approved food parcel service to eleven countries.

Individuals here may order the CARE blanket or food package for their friends and relatives abroad at a total cost of \$10 each from CARE at 50 Broad Street, New York. Instructions for converting the blankets into warm clothing for men, women and children will be available at CARE's distribution centers in Europe.

є наслідки польсько-совєтської пропаганди — в пресі, радіо і книжках, та брошурах, каже. В серцях і душах тих людей знаходить вона добрий, підходящий ґрунт. З таким наставленням їдуть вони нині з нами в Америку. Тут голосити будуть цілому світові свої кривди, перекручену правду про нас, українців, каже мій земляк.

Процаюся зі земляком і розходимося, чи пак розіжджаємося своїми шляхами.

Прощай Європо, і ти рідний краю мій! Я ще поверну. Клянуся тобі!

Витай шляхотна, вольна американська земле! Скорбящих і гнетених — мати і прибіжице.

19. Закінчення.

Кінчу свої рядки; такі довгі і круті. Як наше горе на чужині. Писав тут про те, що чув, бачив — усім своїм естеством пережив за останні два роки. Скаिताючись по усім усюдам, як безпальна собака. Гналий долею, як те наше перекотиполе. Як барабоза — з мішка в мішок — з табору в табор пересипуваний.

Кінчу мої рядки, кровно серця писані. Для декого може не цікаві, для декого довгі. Писав, як знав. Про добро і лихо. Про своїх і чужих, про приятелів і ворогів. Писав тільки правду, а якщо дещо не так, нехай вибачать і свої і чужі.

Радіти буду, як ці білі листки газетні дійдуть колись до наших скитальчих таборів, що їх стільки бачив і знаю. Мої друзі знають, — хто це про них пише. Про їхні гаразди — любим і жертвеним землякам за морем говорити му.

Сповідую дане їм слово — там у Міттенвальді, Франкфурті, і скрізь, де бував. Пишучи ці рядки, тільки про них я думав, тільки їх я бачив. Моїх скитальників, голодних і об-

даний іще. Удаю, що я з їхньої „парафії“, бо інакше не скажуть мені правди. Отже в основному: українцям є там зле, і то дуже зле. Однак ще гірше є їм за Сяном і Бугом, тобто у своїй „рідній“ і тричі „щасливій“ державі. На східних „кресах“ укр. партизани палять села, мордують людей і т. д.

даний іще. Удаю, що я з їхньої „парафії“, бо інакше не скажуть мені правди. Отже в основному: українцям є там зле, і то дуже зле. Однак ще гірше є їм за Сяном і Бугом, тобто у своїй „рідній“ і тричі „щасливій“ державі. На східних „кресах“ укр. партизани палять села, мордують людей і т. д.

Недостає Біліон фунтів товщів

Американський Комітет для знесення стелі на ціни з кінцем Збирання Товщів, приміщений місяця жовтня положення по під ч. 247 Парк Евено в Нью Йорку, вивисав до преси звіт із своєї праці, яку він веде для допомоги департаменту рільництва Злучених Держав.

Цей нагоді комітет пригадує, що обчислення для кампанії вивисави данише для вжитку преси, показавши „неправильніми. З дальших студій над цією справою показується, що в біжучому році забракне 1,000,000,000 фунтів товщів. Це вказує велике недомагання нашої країни в збиранні товщів, потрібних не лише для вжитку Америки, але й для всього світу.

Коли минула війна, люди на чє призабули за різні загальні потреби, що тепер нема примусових та урядових кампаній. Це привело до цього, що в місяцях вересні, жовтні та листопаді минулого року кампанія ведена Американським Комітетом для Збирання Товщів просто не повелася. Шойно після

Оце й причина, чому тепер треба переводити збирання товщів із здвоєною енергією. Про цю справу повинні пам'ятати самі господини. Коли вони не заощадять товщів, то звідки онісли взяти товщів на виріб мила? Це лише один приклад, на що зуживаються олії й інші товщі.

Як призбирати товщі на будуче? Ця збірка йде тою самою дорогою, як учасі війни. Треба відносити до м'ясних крамниць („бучерів“) товщі, заощаджені в кухні, а там вони вже само приїде. Отже до праці, жінки — господині. Це спільна справа для всіх. Не лише Америка, але цілий світ посто не повелася. Шойно після

требує вашої помочі!

УКРАЇНЦІ! ШКАГО, ІЛ!

СТАРАННЯМ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ БУДЕ ДАНО РЯД ЛЕКЦІЙ НА ТЕМУ:

ПРАВДА ПРО УКРАЇНУ

THE TRUTH ABOUT UKRAINE

В СОЮЗОВІЙ ДОМІВЦІ, 843 NORTH WESTERN AVE.

Лекції виволосить редактор В. ШЕМЕРДЯК в такім порядку:

- 1) БОРІТБЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ З НІМЕЦЬКИМ ІМПЕРІАЛІЗМОМ — В НЕДІЛЮ, 2. МАРТА 1947, год. 6. ввечір.
- 2) БОЛЬШЕВИЗМ І УКРАЇНА — В НЕДІЛЮ, 9. МАРТА, год. 2:30 попол.
- 3) ТОТАЛЬНА ВІЙНА ПРОЛЕТАРІАТУ УКРАЇНИ ПРОТИ МОСКОВСЬКОГО БОЛЬШЕВИЗМУ — В НЕДІЛЮ, 23. МАРТА, год. 2:30 пополудні.
- 4) ШЛЯХІ І МЕТОДИ МОСКОВСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ І ТЕРОРУ — В НЕДІЛЮ, 30. МАРТА, год. 4. пополудні.
- 5) УКРАЇНСЬКА ЕМІГРАЦІЯ В ЄВРОПІ — В НЕДІЛЮ, 6. КВІТНЯ, година 4. пополудні.
- 6) УКРАЇНА І СУЧАСНІ ЗАВДАННЯ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ — В НЕДІЛЮ, 20. КВІТНЯ, година 4. пополудні.

Просимо ласкаво прийти і взяти участь у зазначених лекціях. По кожній лекції будуть запити і дискусії.

Вхід: — Добровільні датки. О.Д.В.У.

УВАГА! НЬО ЙОРК! УВАГА!

ТЕАТРАЛЬНИЙ ГУРТОК „ПРОМІНЬ“ СТАВИТЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ невиміру оперету в 3-ох діях, І. Котляревського

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА“

В НЕДІЛЮ, 2. БЕРЕЗНЯ (MARCH 2, 1947)

В САЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ 334 схід 14-та вулиця в Нью Йорку.

В ЦІЙ ОПЕРЕТІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ:

Наталка Горпиня Терпеліха, Наталчина мати — п-ні М. Осадчук
Петро, Наталчин чоловік — п-ні М. Гордєєв
Микола, родич Терпеліхин, бурлака — пан Я. Маринюк
Тетеряковський, Волинський — пан М. Перчинюк
Макогоненко, сільський виборний — пан Т. Бражчик
При півні пані М. ГРЕБЕНЕЦЬКА. — На скрипці пан П. ГУРАЛІВ.

Початок точно в годині 7-мій ввечерю.

Вступ лише 65 центів.

Шановні Громадяни! Запрошуємо Вас всіх з Нью Йорку і околиці на цю оперету, що дійсно є одною з найкращих в театральному репертуарі. За артистичне виконання і адоволення ручити Комітет.

ДО ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ“ І „ЮКРЕНІЙНІ ВІКЛИ“

Як Ви змінюєте адресу, просимо негайно повідомити про це адміністрацію „Свободи“. Скорше повідомлення усуває непорозуміння і стримання газети. З повідомленням просимо також вислати 10 центів готівкою або поштовими значками на покриття вироблення нового степця. Члени і Читачі з Канади звольте прислати тільки готівку тому, що канадійських поштових значків не можна вимінити.

A SMALL POCKET SIZE DICTIONARY

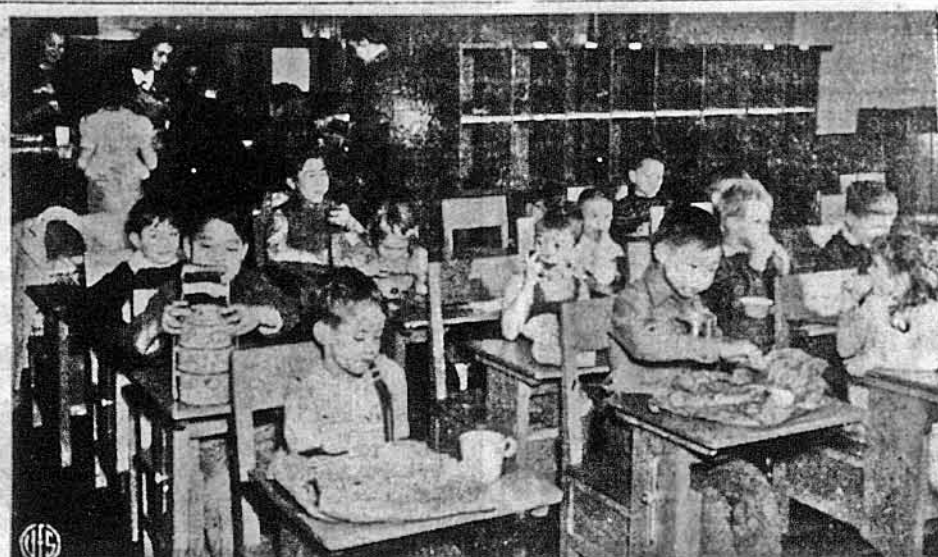
is quite valuable. We have a few on hand in the English-Ukrainian languages. Price \$1.50.

„СВОБОДА“

81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти.

4 просвіта — не сила.

СВОГО РОДУ „МОЛОДШІ ОБЕДНАНІ НАШІ“. Це картина з американської школи в Тсінгаю, Хіна, де вчать діти аж 18 національностей. Між стравами, якими їх годують, є борщ, макарони й такі інші „національні“ страви.

The Ukraine:

A Submerged Nation

by WILLIAM HENRY CHAMBERLIN, published by The Macmillan Company, New York.

Отся книжка повинна знайтися негайно теж і в домі американських українців. Написана вона в такій мистецькій, а рівночасно простій формі, що кожний прочитає її легко з великим зацікавленням. Надається вона якнайкраще на святий дарунок нашим дітям і внукам, близьким чи дальшим знайомим, зокрема тим американцям, що ще мало знають про Україну, або зле знають, начитавшись неправди про український нарід і його змагання, якої досі було так багато в Америці, та яка далі поширюється. Хай-жеж тепер кожний і кожна з нас стане до боротьби з тою неправдою поширюючи всюди правду, зокрема ту, що зібрана в отсій знаменитій книжці.

Замовлення на цю книжку враз з належністю в сумі \$1.75 належить слати на таку адресу:

SVOBODA

P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою. C. O. D. не приймаємо.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Др. Українського Громадянства міста Дітройта і околиці:

Вже рік минає, як замовкли гармати на європейському континенті і друга світова війна закінчилась. Половина Європи вдерлась з фашистського ярма і тепер відбудується, а друга половина попала в нове фашистське ярмо — Москву.

В цій часті Європи, що під Москвою, війна ще не скінчилась, вона даєше продовжується, а друга половина попала в нове фашистське ярмо — Москву.

Український народ бачить, що Москва нищить українську церкву, науку і культуру, а сам народ вимордовує і виселює, заселяючи українські землі азіатами. Вся тактика Москви є спрямована на знищення українського народу і його культури, так, щоб сліду по ній не стало.

Та не досить того, що Москва відрає щкуру і вимордовує наших рідних братів в Україні, вона ще й простягає свою криваву руку і поза границі України і хоче дістати тих нещасних скитальців, що опинились на вигнанні.

На підставі найновіших звідомлень, нараховують по різних таборах 250,000 українських скитальців в Європі. Їх поклали не тільки критичне, але й страшенне. Вони коротають своє життя в голоді і холоді, а в додатку ще й живуть у вічному страху, що їх влада насильно віддасть червоній Москві, котра за всяку ціну хоче їх всіх дістати, щоб їх знищити.

Щоб допомогти нашим рідним братам на скитальщині, ми, відані горожани, повинні робити все що в нашій силі, щоб забезпечити нашим скитальцям хоч якийсь побут на чужині і не допустити до насильної висилки на нехитну смерть.

Тому, поза допомогою харчів і уборами, ми мусимо стати в обороні прав людини і свободного життя наших вигнаних. Ми мусимо домагатись в нашого правительства, щоб насильно не віддавано наших братів на смерть червоному катові; ми повинні домагатись, щоб впустили наших скитальців до Америки і других свободних країн.

Ми є одиними вільними громадянами що можемо стати в обороні наших нещасних братів і не дати їм загинути в московській каторзі, на Сибірі чи Соловських островах; ми повинні домагатись від Америки і всего демократичного світу, полекші для наших скитальців через висилання протестів до нашого правительства других урядових чинників.

Щоб і ми, американські громадяни, могли дати і свій голос в справі наших скитальців, детройтський відділ Українського Конгресового Комітету, скликає народне віче на неділю дня 9-го березня (марта) в Українським Народним Дому при Мартин вулиці.

На цьому вічу, буде промовляти голова Н. К. Комітету, Степан Шумейко, що недавно повернувся з Європи. Він переповість свої враження про стрічу з скитальцями.

Рівнож будуть промовляти наочні свідки, самі скитальці, які щойно прибули до Америки, а це чина Галина Зейкан й інші.

Крім українців будуть гово-

рити і американці: полковник Фрейзер з Ленсінг, представник литовських організацій і декан детройтського університету.

Всі, що їм лежить на серці доля українських скитальців, повинні прибути на це віче і бодай в такий спосіб доказати червоній Москві, що ми стаємо організовано в обороні наших нещасних братів-скитальців.

Отже всі на віче в дні 9. березня! Боронім організовано життя наших скитальців!

За Детройтський Відділ Українського Конгресового Комітету:

Іван В. Іванчук.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

З коляди для скитальників.

Злучений Допомоговий Комітет при православній громаді зарядив коляду в дні році на допомогу скитальцям. Ходили колядувати: К. Чагарин, Н. Суліма, М. Бардачевська, К. Королішин, К. Ліпка, Н. Кузів, Р. Ведал, М. Ліпська і А. Кава.

Коляду зложили по \$10: М. і К. Підгородські; по \$5: П. Чагарин, М. Чагарин, Н. Ведал, П. Ходоровський, В. Кушнір, о. П. Білон, М. Копернюк, І. Затонський, Н. Житарюк, І. Пуріч, М. Фірман, М. Суліма, Ю. Заранний, Р. Річан; по \$4: П. Васишин; по \$3: Т. Лаба, К. Королішин, П. Гук, А. Сусла; по \$2: А. Гуріак, І. Коцюба, О. Чубай, І. Кузів, В. Ведал, В. Кучеряка, Е. Заріва, А. К. Чагарин, П. Лапчинський, Н. Криштолович, П. Коцюба, М. Гіт, Н. Матковський, С. Рімак, В. Буряк, І. Стрицький, А. Свірський, Д. Гемборський, Я. Остак, С. Садорський, І. Кокольський, Н. Федішин, М. Королішин, А. Шаравара, Д. Бойко, М. Проробівський, А. Ремінін, Д. Лукінін, Г. Корчовий, М. Бардачевський, І. Маланчук мол., І. Околіта, М. Радимський, І. Градюк, І. Гладик, М. Яцишин, А. Борис, А. Болух, П. Стойко, В. Ліпський, П. Кава, Г. Тенер, М. Карась; по \$1: М. Кльован, Д. Гафійчук, Д. Комуніцький, А. Кокольський, К. Суліма, П. Клеот, М. Бойко, М. Заходник, С. Свірський, О. Маркот, М. Пасичняк, Т. Сула, Я. Гречух, М. Шеремета, В. Куравський, Г. Глинка, І. Рудик, Д. Лукінін, П. Бойко, Д. Рапко, П. Чубай, А. Зарічін, І. Познанський, К. Ходоровська, О. Колісник, І. Сорочатий, А. Пророчок, М. Дзювенка, П. Демущ, П. Гречух, А. Лапчинський, А. Сирота, Т. Чагарин, М. Пуріч, П. Матковський, К. Баворовська, П. Схаб, Ю. Іванович, П. Бухтик, М. Кушнір, Ю. Маленчук, М. Грошовий, В. Грошовий, В. Корнілюк, К. Корніцький, М. Суліма, П. Гнецько, А. Сарахман, І. Туз, П. Гудз, І. Стрик, Р. Косюк, Д. Ясінчук, М. Баріюк, А. Зеленька, П. Ква-

сницький, Д. Г. Герман, П. Главанський, В. Карась, М. Гульовач, Т. Паньків, С. Ведал, М. Михайлюк, М. Кінам, Е. Ліпський, П. Завяць, П. Ліпська, П. Градюк, д-р О. Касків, М. Пророчок, Д. Гончарик, К. Содрма, А. Королішин, П. Ремінін, Н. Герман, К. Альбрехт, Т. Пригарський, А. Стадник, Д. Нитка, А. Гавришенко, Е. Петрович, Р. Ліпський, О. Рогожинський, І. Боднар, Г. Кичак, Ю. Самборський, М. Кузів, В. Ліпка, І. Ліпський, Д. Жаман, К. Швек, М. Завяць, І. Гучак, І. Назарик, К. Фірман, І. Карась, К. Миськів, Баліцький, А. Богович, М. Занітний, М. Червинський, Я. Косюк, А. Михайлюк, А. Жаман, Д. Піжінський, А. Рибак; дрібними \$5. Разом \$293. Гроші відправлені до Злученого Укр. Америк. Допомогового Комітету.

Р. Ведал.

БІНГЕМТОН, Н. П.

Добрі діти батькам на потіху.

Добрі діти ростуть батькам на потіху, але добрі батьки тишають, як їх діти пам'ятають не лише на батьків, але і на громаду. Таке пізнати було з нагоди несподіваної гостини укладеної для вшанування 25-ліття подружжя громадян Кривокульських. На цю гостину прибули гості місцеві й позамісцеві на запрошення Володимира, Марії й Анни Кривокульських, дітей згаданих громадян. У церкві побогословив ювілянтів о. М. Марків з Нью Йорку, а після того пішли гості до салі і при ветулі привітали батьків сина Володимира хлібом і сіллю і своїм власним віршом. Коли засіли до столів, то місцевий парох о. Гевко пригадав про заслуги ювілянтів для нової церкви, а В. Захарчук говорив про їх заслуги на народній полі. При цій нагоді представив справу скитальців на основі опові-

дань очевидців і вівзав до складок на допомогову акцію. Збіркою зайнявся І. Попович, а дари склали: по \$5: ювілянти Кривокульські, Захарчук, К. Волощук, Д. Волощук; по \$2: М. Бабій і М. Копичак; по \$1: М. Пристань, В. Прилак, П. Пінк, А. Ханас, Р. Лабай, Кост. Чубіняк, С. Дрозд, О. Попович, М. Чубіняк, В. Коваль, Н. Поточник, І. Куєвлю, Н. Фаріняк, І. Візний, Н. Ганас, М. Розівський, М. Кімм, М. Шуманська, Т. Волощук. Решта дрібними. Разом \$44.75, які вислано до З. У. А. Допомогового Комітету в Філадельфії.

В. Захарчук.

РАЧЕСТЕР, Н. П.

Коляда на сироти.

На Новий Рік, 1. січня б. р. уклало Сестринство Родж. Пресв. Богородиці заупокійне богослуження за своїх померлих членів в церкві, після чого зіїлися в парафіяльній салі на скромну перекрутку разом з нашими священниками, а це парохом о. В. Туролою і співслужителем о. П. Шоловою. Предсідниця сестринства пригадала на положення наших братів у старому краю і в Європі та вівзала до складок на коля-

ГОМЕР ЛУМІС МОЛ.—Це збірка молоді людей з Джорджії, про яку так пишеться в газетах. Е нею Гомер Луміс мол., провідник "Коломбієн", організації, що проголошує "Біль вишесті" і є проти-інгерською, проти-італійською і проти-католічною. Луміс бачимо на картині в халаті, як іє до тюрми, щоб відсидіти 12-місячну в'язницю кару за публічний заклот.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

А. А., Лінден, Н. Дж. — Навіть як лист переписаний, то мусить бути надісланий оригінал. Листи, на бажання, звертаємо. Така поведінка є конешна, щоб нам ніхто не міг закинути, що щось вимовуємо.

Парохіянин, Бріджпорт, Н. Дж. — Не думайте, що усі ці клопоти в парохії, які описуєте, є тільки в одиній Вашій громаді. Бувають вони і деінде. Колись, десятки літ тому, було цього повно й в часописах. Нині стоїмо на тому становищі, що кожна громада повинна вміти собою порякувати і знайти в собі стільки моральної сили, щоб покінчити з роздорами, чи кирицею "окаянних", з кумівством і анархією. Коли "окаянни" ніщо не роблять і не жертвують на народні потреби, то найкраще зібрати хочби і малий гурток чесних і патріотичних громадян і вислати від них поважну жертву на скитальців чи іншу пекучу потребу. Це їх вдарить найбільш і викаже, хто в громаді добрий та ідейний, а хто киричник. Розуміємо Вашу добру інтенцію, але тут слова ніщо не зроблять.

Uncle Sam Says

В кожній українській хаті повинен знаходитись часопис "Свобода".

У ЦІ ЧАСИ, КОЛИ ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІЇ

в боротьбі проти тоталітарних диктатур шукають способів мирної співпраці народів і держав, одною з яких є справді на часі є книжка про Україну, її минуле і сучасне:

"ІСТОРІЯ УКРАЇНИ" проф. МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО в англійському перекладі: А HISTORY OF UKRAINE By MICHAEL HRUSHEVSKY

СТОРІН 629 4 КАРТИ (мапи) PRICE \$4.00

Для замовлення надішліть поштовий купон і зашліть за замовленням.

ДО КНИГАРНІ "СВОБОДИ", Р. О. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Посилаю осьтут _____ доларів моні-ордером (чеком) і прошу вислати мені _____ примірників Історії України проф. Михайла Грушевського в англійським перекладі.

Ім'я _____

Адреса _____

Місто _____

Сторінка _____

Число _____

Сторінка _____

Число _____

Сторінка _____

Число _____

Сторінка _____

Число _____

Сторінка _____

Число _____

Сторінка _____

Число _____

Сторінка _____

Число _____

Сторінка _____

Число _____

Сторінка _____

Число _____

Сторінка _____

Число _____

Сторінка _____

Ю. Н., Шікаго, Іл. — Почаю цього недовго, яке порушуєте, є деінде. Є вже кілька таких болячок. Значить, як зачіпати одну, то треба і про інші згадувати. Знов сама згадаю ніщо не помагає, як не знати, як цьому зарадити. Злучений У. А. Д. Комітет є цієї думки, що патріотичний загал громадянства сам пізнає, хто, як, чим і в який спосіб помагає. Полеміка поділить людей на табори, піде в рух демагогія, на чому потерпить добра справа, а лиха не направиться.

ПОШУКУЮТЬ

Пошукую свого сина

МИХАЙЛА КОВАЛЬ

і дочку

КАТЕРИНУ КОВАЛЬ,

з села Любич, великий повіт Горьодок Ягільонський, Галичина. Мають знаходитись в Німеччині. Хто про них знає, або вони самі, прошу написати до:

ПЕТРО КОВАЛЬ,

2044 W. 20th St., Cleveland, Ohio

ІВАН МІСЛАВСЬКИЙ

з Полтавщини пошукує свою рідню. Писати до:

Mr. JOHN GLORY,

Lakewood 3, N. J., U. S. A.

ТЕОДОСІЯ РОБІНІЦЬКОГО

пошукує Володимира Вильковського.

LAKEWOOD-3, N. J., U. S. A.

РОМАНА КОРИНКЕВИЧ з Благоя Камени пошукує Стефана з Юрківщини. ОСИПА ГАБАНОВИЧ з Тернопільщини пошукує Василя Каміша. По адресі прошу написати до:

СТЕПАН БОДНАРЧУК

1368 — 3 Ave., New York 21, N. Y.

В кожній українській хаті повинен знаходитись часопис

"Свобода".

Код ви хочете заохотити свою дитину читати по українськи, купіть 18 томів

ІЛЮСТРОВАНІ В КОЛЬОРАХ

КНИЖЕЧКИ

ДЛЯ ДІТЕЙ

КІТ В САПАНІЦЬХ. Ціна 25 ц.

ЧЕРВОНА ШАПКА, казка для чималих диточок. Ціна 25 ц.

РОБІНЗОН КРУЗО. Ціна 25 ц.

Всі три книжечки разом за 50 ц.

Замовлення з належністю слати до:

"СВОБОДА"

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

ЗБОРІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Бр. св. Івана Хрестителя, від 223, повідомляє всіх своїх членів, що квартиральні збори відбудуться в неділю, 2. березня, в салі парохіальній, зараз по Ст. Божій. Буде звіг конгр. комісії і інші справи. Присильте усіх членів ко- нечна. — Уряд Бр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ХТО З УКРАЇНЦІВ

поїде до

МАЯМІ БЧ, ФЛОРИДА,

нехай поступить до мене за по- мешканням. У мене є "руми" до спання; можете замовити телефо- ном. Не робіть різниці, в котрій стрітці ви є.

Телефон: 57788

Н. МАКСИМОВИЧ,

1784 WEST AVE.,

MIAMI BEACH, FLORIDA.

ЙОСИФ ВУКАТА

— Малює —

ЦЕРКОВИ І НАРОДНІ

ОБРАЗИ

Виробляє ПРЕСТОЛИ, КИВОТИ,

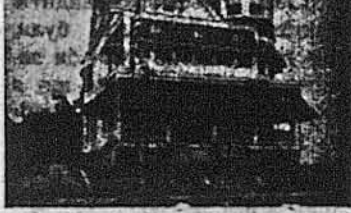
ТЕТРАПОДИ і т. п.

у власній робітні:

JOSEPH VUKATA

417 CHILTON ST.,

ELIZABETH, N. J.

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна

801 SPRINGFIELD AVENUE,

IRVINGTON, N. J.

Phone: ESsex 3-0000.

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди шадіть дещо з вашого забезпечення.

Ми укладімо пре- кращий ПЛАН

ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смутку в родині найте- ріше

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребовий заклад в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4648

— or —

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

86 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone Bigelow 3-8762

ELIZABETH, N. J.

225 WEST JERSEY STREET

Phone: EL 2-3611

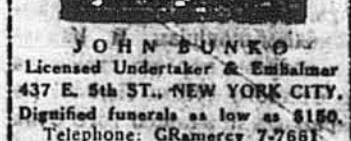
ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

зарядку погребам по \$150

ціні так низькій як

ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похороном

в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦАХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 156 St.)

BRONX, N. Y.

Tel. MEtropolitan 5-8577

